

Uchwała Nr XL / 270 / 2018
Rady Gminy Sokołów Podlaski
z dnia 25 maja 2018 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu wspierania rodziny na lata 2018 – 2020

Na podstawie art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.) Rada Gminy Sokołów Podlaski uchwala, co następuje:

§1.

Uchwala się gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokołów Podlaski.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Sobolewski

Załącznik do Uchwały Nr XL/270/2018
Rady Gminy Sokołów Podlaski
z dnia 25 maja 2018 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE SOKOŁÓW PODLASKI
NA LATA 2018 – 2020

I Wstęp

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj ono nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych

czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

II Analiza rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim

Główne przyczyny udzielania pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr1. Główne przyczyny udzielania pomocy przez GOPS

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin które korzystały z pomocy GOPS w Sokołowie Podlaskim		
	2015	2016	2017
Ubóstwo	121	105	91
Bezrobocie	66	65	62
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym:	4	3	3
- wielodzietność	3	2	3
Niepełnosprawność	62	63	63
Długotrwała ciężka choroba	86	78	76

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	77	70	73
- rodziny niepełne	14	13	11
- rodziny wielodzietne	13	11	10
Alkoholizm	23	23	21

Źródło: dane własne

Z powyższych danych wynika, iż oprócz ubóstwa, bezrobocia dominującymi problemami rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ciągu ostatnich trzech lat były: potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego w tym rodziny niepełne a także alkoholizm. Należy podkreślić, że dużym problemem występującym w rodzinach jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Ma to niejednokrotnie ścisły związek z innymi problemami tj. bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia itp. W związku z tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim dysponuje kolejną formą wsparcia jakim jest pomoc asystenta rodziny. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. W sytuacji kiedy rodzina nie wyraża zgody, a współpraca asystenta z rodziną jest niezbędna, decyzję podejmuje sąd. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Na podstawie sprawozdań oraz informacji przekazanych przez pracowników socjalnych GOPS wynika, że w latach 2015 – 2017 liczba rodzin objętych wsparciem asystenta była w zbliżonej ilości. Rodzinom, którym przydzielono asystenta udzielono wsparcia w znacznie szerszym wymiarze, aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin w poszczególnych latach, które przeżywały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 2. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

	2015 r.	2016r.	2017r.
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	15	16	16
Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	36	35	33
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	3	3	3

Źródło: dane własne

III Cele programu

Cel główny: wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitorowanie skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Podniesienie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców, opiekunów, które umożliwią wychowanie się dzieci w rodzinie naturalnej.
3. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych.
4. Wsparcie materialno – bytowe rodzin.
5. Integrowanie i doskonalenie systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji instytucji, działających na rzecz dziecka i rodziny.

Działania na rzecz rodziny

1. Wsparcie rodziny przeżywającej trudności - pomoc asystenta rodziny.
2. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce.
3. Motywowanie, umożliwienie do korzystania z poradnictwa specjalistycznego.
4. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

5. Wsparcie materialne oraz niematerialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością (pomoc materialna, zapewnienie posiłków, stypendia i zasiłki szkolne, pomoc w zaopatrzeniu w podręczniki i artykuły szkolne), dofinansowanie do wypoczynku letniego dla dzieci z ubogich rodzin.
6. Integracja społeczności lokalnej.
7. Współpraca interdyscyplinarna między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny.

Instytucje i podmioty działające w obszarze wspierania rodziny

Zasoby w Gminie Sokółów Podlaski w obszarze wsparcia rodziny.

1. Urząd Gminy
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółowie Podlaskim
3. Komenda Powiatowa Policji w Sokółowie Podlaskim
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Zespół Interdyscyplinarny w Sokółowie Podlaskim
6. Zespół Oświatowy w Grochowie
7. Zespół Oświatowy w Nowej Wsi
8. Zespół Oświatowy w Skibniewie
9. Stowarzyszenie „Wspólny Cel” w Przywózkach
10. Stowarzyszenie „Wspólna Droga Dziewięciu Serc” w Przywózkach
11. Gminna Biblioteka Publiczna
12. Ośrodki Zdrowia w Czerwonce i Skibniewie

Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Sokółów Podlaski:

1. Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółowie Podlaskim
3. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółowie Podlaskim
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółowie Podlaskim
5. Sąd Rejonowy w Sokółowie Podlaskim oraz jego jednostki pomocnicze
6. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Sokółowie Podlaskim
7. Caritas
8. Inne instytucje oraz stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny

IV Adresaci programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Sokołów Podlaski przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

V Realizatorzy programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako organizator pracy z rodziną oraz instytucje współpracujące z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodziny.

Do realizacji założonych zadań będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Jednym z narzędzi służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja założonych zadań w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz zapobieganie dysfunkcjom w rodzinie, a także pomoc w przywróceniu rodzinie prawidłowych funkcji.

VI Finansowanie programu

Finansowanie 3 -letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Sokołów Podlaski, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII Monitoring i ewaluacja programu

Ewaluacja i monitoring programu będzie oparty na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych od Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówek Oświatowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Monitorowanie przebiegu programu będzie odbywać się na bieżąco. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sokołów Podlaski ma charakter otwarty – jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.

HARMONOGRAM PROGRAMU

Nazwa zadania	Czas Realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
Diagnozowanie i monitoring rodzin zagrożonych dysfunkcjami/ rodzin dysfunkcyjnych , analiza zjawisk rodzających potrzebę ubiegania się o pomoc.	2018 -2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim	<ul style="list-style-type: none">●Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z tytułu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności, długotrwałej i ciężkiej choroby, alkoholizmu i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.●Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.●Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
Zapewnienie różnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	2018 -2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim inne podmioty uczestniczące w realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none">●Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.●Liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim.●Liczba podmiotów

			<p>świadczących specjalistyczną pomoc dla rodzin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Liczba udzielonych konsultacji/ porad psychologicznych/ prawnych
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	2018 -2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim Urząd Gminy Sokołów Podlaski	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. ● Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.
Współpraca z instytucjami realizującymi Gminny Program Wspierania Rodziny	2018 -2020	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba spotkań , (konsultacji)instytucji współpracujących interdyscyplinarnie na rzecz rodziny (współpraca asystenta ze szkołami , policją, sądem. PCPR)
Ochrona rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego.	2018 -2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokołowie Podlaskim Urząd Gminy Sokołów Podlaski Organizacje i stowarzyszenia pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> ● Liczba i formy udzielonej pomocy ● Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej. ● Liczba dzieci korzystających z posiłków. ● Liczba wypłaconych stypendiów

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINNEJ

mgr inż. Paweł Sobolewski

Uzasadnienie

Podstawę prawną budowy programu stanowi art.176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. , poz.697 ze zm.). Artykuł ten nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny. Poprzedni program był utworzony na lata 2014-2017 zachodzi więc potrzeba uchwalenia nowego programu na kolejne lata 2018-2020.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Sobolewski